

Алеко Константинов

Кандисахме!

Е да, кандисахме вече. Ами защо мълчахте до днес бе, братя? Какво ви струваше по-рано да ни откриете тази велика истина, та да се избягнат толкова ужасии, които изтърпя народът. И защо бяхте тъй жестоки към нас, та не осветлихте навреме, ами ни оставихте в невежество да се обявим едва ли не против величайшето начинание, което, според вашето прекрасно обяснение, ще принесе такъв щастлив преврат в социалния ни строй. Сега, да, сега се убедихме вече безвъзвратно, че неизчислими злини е претърпяла нашата татковина само за това, защото не сме имали... *рисувално училище!* Бедните арменци! Как не се намери един милосърден човек да им телеграфира да отворят тутакси едно рисувално училище, ами ги оставиха да принесат толкова хиляди жертви на грубите нрави! Невежество! Отвори в Мала Азия едно рисувално училище и работата свършена! Кюрдите ще хвърлят поврага сабли и маждраци, ще рукнат в училището, ще грабнат кисците и палитрите и ще се прехласнат във фантастическата сфера на изящните форми и веднага една младенческа нежност ще осени лицата им. И туйто! Нямаше тогава да се наруши спокойствието на султана, нямаше да се тревожат европейските ескадри, бедният Кючук Саид паша не щеше да бяга в английското посолство. Ама на, съдба и главно невежество! Цял свят се е раздвижил, телеграми фучат по всички краища и зловещо възвестяват за нови и нови жертви на свирепостта; а пък всичко туй в един миг може да изчезне, стига да се намери някой доброжелател да подсети султана да прати в Армения няколко художници. Па само туй да е ползата от рисувално училище – хич да я няма. Ами грамадната полза, която може да принесе за повдигането и развитието на индустрията и търговията? Ех, че ахмак излезе таз Аржентинска република! Бе хей, диванета, отворете едно рисувано училище и си накривете шапките. Ама пусто невежество! И Беринг взе, че фалира. Простак! Да беше взел един живописец в кантората си, нямаше да му се случи тази беда, нали така? Но, види се, не са знаяли, горките. Нямало кой да ги подсети. Че ето и ний например отгде щяхме да знаем, ако не бяха ни казали, че единственото средство да стигнем Франция се заключавало в отварянето на едно рисувално училище в София. Сега, да, сега знаем вече, че ако в София имаше рисувална школа, в Търново нямаше да се бият по изборите селяни с граждани. Нямаше да запишем на страниците на новата ни история кървавите събития в Русе, Плевен, Кутловица, Садина, Бяла Слатина, Лом. Промислеността и търговията щяха да си цъфтят и нямаше да имаме нужда от Лендер банк. Храмовете ни пълни с икони, домовете ни – с изящни картини и с ликовете на нашите доблестни прадеди – какво по-хубаво от

това? Па като напълним и фабриките с художници, да видиш ти индустрия. Засега най-необходимо е приложението на живописа към табашката индустрия. Габровските и ловчанските табаци нека побързат да поверят своите корита в ръцете на живописци. Но най ми хареса, като каза сипкавият оратор, че ний, българите, трябва да се тупаме по гърдите с гордост, че занапред секретарите на мировите съдии ще бъдат художници. И тъй е аслъ! Догдето страните в процеса и адвокатите говорят, секретарят ще им рисува портретите и ще им ги раздава след прочитанието на резолюциите срещу определена такса. Ето един източник за приходния бюджет. Това малко ли е полза? Сетне, добре си каза човекът, че законът за рисувалното училище имал един кусурец: забравено било да се предвиди и пение. Тамам! Предвиди ли се веднъж пение – здраве му кажи тогаз. Хем академия, хем консерватория – с един масраф. Че като ще грабне тогаз четките в ръце оня ми ти български народ, па като ще викне да запее... Иииих-хаа!

КРАЙ

Източник: Словото

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/3730>]